

[Anne Grete Holmsgård]

mere effektivt, hvis man satte ind med en ordentlig produktkontrol.

Industrien forurener. I tilfældet med Limfjorden er det vel mest grelt fra Cheminova og de industrier, der er beliggende i Ålborg og i Nørresundby, selv om det ikke er de eneste steder. De forurener jo ikke bare ud for det sted, hvor de ligger. I tilfældet Ålborg og Nørresundby føres forureningen hen til andre steder, hvor den kan konstateres, mens den i mindre grad kan konstateres umiddelbart ud for selve Ålborg. Det får lov at passere, og det er igen Cheminova et glimrende eksempel på.

Landbruget forurener gennem udvaskning fra jorden og gennem brug af kunstgødning. Det allerværste problem i dag i Limfjorden set som en helhed er nok den fantastisk store udledning af næringssalte, som bevirker det problem, der har været diskuteret af flere ordførere, nemlig bundvendingen og den iltfattige situation, specielt inde i bredningerne – det er klart, for dér er vandudskiftningen lav – men det breder sig langsomt, og det medfører fiskedøden og medfører den tilstand, vi kan se, hvor mængden af sådan noget som blåmuslinger er faldet katastrofalt i løbet af få år, hvor fiskebestanden forsvinder, og hvor hummerbestanden i Limfjorden allerede for flere år siden er forsvundet.

Jeg mærkede mig, at miljøministeren sagde, at han var indstillet på, at staten skulle træde til, og at der skulle gøres noget. Det refererede bl.a. til spørgsmålet om landbrugets forurening ved udledning af næringssalte. Men jeg synes egentlig, det var nogle meget generelle vendinger, det blev sagt i, og jeg vil gerne have, at miljøministeren uddyber, hvad det så er, man agter at gøre. Hvordan agter man egentlig at sætte ind over for landbrugets udledning? Jeg går ud fra, at det ikke bare er den måde, som hr. Sønderby nævnte, nemlig at landbruget selv er indstillet på at standse ulovlighederne. Ja, herregud, det er jo enestående, de er selv indstillet på at overholde lovene. Men lovene er utilstrækkelige. For det drejer sig jo ikke bare om den landmand, der smider en tønde eller en hel vognladning med gylle ud i et åløb eller i en fjord og dermed ødelægger fiskebestanden, det drejer sig også om hele den udslivning af kunstgødning og den udvaskning, der foregår i jorden, som betyder stigende

indhold af næringssalte i de indre farvande og i åløbene.

Efter min mening er der flere ting, der kan gøres, hvis man virkelig er indstillet på at handle og allerede nu nedbringe forureningen af ikke bare Limfjorden, men også de andre indre farvande og af havet rundt omkring os. Det første, man kunne gøre, var at indføre en virkelig præventiv bødestraf for miljøskader. Vi har sagt det i årevis, vi har haft forslag til behandling herinde i folketinget, men ingenting er der blevet gjort.

Jeg har bemærket i pressen, at miljøministeren har sagt, at også han nu synes, det er på tide, at man indfører en skærpelse af bødestraffen for miljøforurening, for det kan ikke være rimeligt, at man kan tjene på at forurene, og så får man bare en eller anden lille bøde, som i virkeligheden er symbolsk, hvis man overhovedet får nogen. Det synes jeg selvfølgelig lyder positivt, men det undrer mig noget, at miljøministeren ikke nævnte det i forbindelse med denne diskussion om forureningen af Limfjorden som en helt konkret ting, man kan gøre for at nedsætte forureningen, nemlig skærpe miljøbøderne og gøre det så kraftigt, at det vitterlig ikke kan betale sig at forurene.

Det andet, man kunne gøre, var at skærpe grænseværdierne, både grænseværdierne for immissionerne, altså hvad man tillader i vandet og i luften, og for emissionerne, altså hvad man tillader af udledningsværdier. Begge dele bør skærpes, og der bør skærpes på en sådan måde, at de lokale amtslige tilsynsmyndigheder ikke skal sidde og overveje i hver enkelt situation. Vi ved, hvad det har ført til, og vi ved også, hvad et af problemerne er, nemlig at man i amterne hele tiden sidder og vurderer de snævre økonomiske interesser for den enkelte virksomhed højere end den egentlige økologiske balance, de store samfundsmæssige hensyn.

Det tredje, man kunne gøre, er naturligvis at forbedre rensningsanlæggene med den udledning af spildevand, der foregår fra byerne.

Det fjerde, man kunne gøre, var at sige til lokale miljøgrupper, dels at de får ret til aktindsigt over for virksomhederne, så de kan se, hvad der foregår af forurening, dels at de får klageret i miljøloven. Som det er i dag, har de lokale miljøgrupper ingen klageret. Det er kun de landsdækkende organisationer; det er Danmarks Naturfredningsfore-